

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
อักษรย่อและสัญลักษณ์	จ
บทที่ 1	37
บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 กรอบความคิดงานวิจัย	4
บทที่ 2	5
วรรณกรรมปริทัศน์	
บทที่ 3	14
ระเบียบวิธีการวิจัย	
3.1 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	14
3.2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง	15
3.3 การสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม	16
3.4 การประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตร	16
3.5 การตรวจสถานะปริทันต์	16
3.6 การประเมินความรุนแรงของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิก	18
3.7 การประเมินความรุนแรงโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางภาพรังสี	18
3.8 การเก็บปริมาตรน้ำลายด้วยวิธีการกระตุ้น	18
3.9 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	19
3.10 สถานที่ดำเนินการวิจัย	19

บทที่ 4	ผลการศึกษา	
	4.1 ข้อมูลทั่วไป	20
	4.2 ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่	21
	4.3 ข้อมูลประวัติทันตกรรมและพฤติกรรมทันตสุขภาพ	22
	4.4 ข้อมูลโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิก	23
	4.5 ข้อมูลโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์จากภาพรังสี	26
	4.6 ข้อมูลสภาวะปริทันต์	26
	4.7 ปัจจัยระดับความรุนแรงโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ ระดับความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตร อัตรการไหลน้ำลาย และยารักษาโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่แตกต่างกัน ต่อค่าสภาวะปริทันต์	28
	4.8 ปัจจัยระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ การรับบริการสอนอนามัยช่องปาก และการรับบริการดูดหินน้ำลายที่แตกต่างกัน ต่อค่าสภาวะปริทันต์	35
	4.9 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความรุนแรงโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิก ปัจจัยความรุนแรงโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางภาพรังสี ปัจจัยอายุ และปัจจัยดัชนีคราบจุลินทรีย์ กับค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์	38
บทที่ 5	สรุปและอภิปรายผลการศึกษา	42
	เอกสารอ้างอิง	50
	ภาคผนวก	59
	ภาคผนวก ก เกณฑ์การวินิจฉัยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ของสมาคมรูมาตอลอจิสต์ ประเทศสหรัฐอเมริกา	60
	ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ประวัติประจำตัว สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ประวัติทางการแพทย์ ประวัติทันตกรรม และ พฤติกรรมการสูบบุหรี่	61

ญ

ภาคผนวก ค	แบบประเมินสุขภาพโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์สำหรับชาวไทย	64
ภาคผนวก ง	แบบบันทึกข้อมูลสถานะปริทันต์ทางคลินิก	67
ภาคผนวก จ	แบบประเมินดัชนีคราบจุลินทรีย์และดัชนีเหงือกอักเสบ	68
ภาคผนวก ฉ	วิธีการประเมินความรุนแรงของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิก	69
ภาคผนวก ช	การตรวจลักษณะภาพรังสีกระดูกมือและข้อมือ	72
ภาคผนวก ซ	วิธีการเก็บปริมาตรน้ำลายด้วยวิธีการกระตุ้น	76
ภาคผนวก ฅ	ผลข้อมูลทางสถิติ	77
ประวัติผู้เขียน		107

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไป	20
2	ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการสุขภาพ	21
3	ข้อมูลพฤติกรรมทันตสุขภาพและประวัติทันตกรรม	22
4	ข้อมูลความรุนแรงโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิก (DAS 28 ESR)	23
5	คะแนนความสามารถปฏิบัติกิจวัตร (HAQ score)	24
6	อัตราการไหลน้ำลาย (มิลลิลิตรต่อนาที)	24
7	จำนวน (ร้อยละ) ของผู้เข้าร่วมวิจัยที่ได้รับยารักษาโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์	25
8	จำนวน (ร้อยละ) ของผู้เข้าร่วมวิจัยแบ่งตามรูปแบบการได้รับยาต้านรูมาติซั่มที่ปรับเปลี่ยนการดำเนินโรค	26
9	ข้อมูลภาพรังสีกระดูกข้อมือและข้อมือ	26
10	ข้อมูลสถานะปริทันต์ทางคลินิก	27
11	จำนวน (ร้อยละ) ของผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ วินิจฉัยตามระดับความรุนแรงของโรคปริทันต์อักเสบเรื้อรังทั่วไป	27
12	จำนวน (ร้อยละ) ของผู้เข้าร่วมวิจัย ที่มีร่องลึกปริทันต์ระดับ 1-3 มิลลิเมตร, 4-5 มิลลิเมตร และมากกว่าหรือเท่ากับ 6 มิลลิเมตร โดยจำแนกตามช่วงอายุ	28
13	แสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แบ่งตามระดับความรุนแรงของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่แตกต่างกัน	29
14	แสดงค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์และเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของ สถานะปริทันต์ ตามระดับความรุนแรงของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่แตกต่างกัน	29
15	แสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แบ่งตามระดับความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตร และอัตราการไหลน้ำลายที่แตกต่างกัน	30
16	แสดงค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ และเปรียบเทียบค่า มัธยฐาน ของสถานะปริทันต์ ตามระดับความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรและอัตราการไหลน้ำลายที่แตกต่างกัน	31
17	แสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แบ่งตามการใช้และไม่ใช้ยารักษาโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์	32

18	แสดงค่าและเปอร์เซ็นต์ไทล์ และเปรียบเทียบค่า มัชยฐาน ของสภาวะปริทันต์ ตามการใช้และไม่ใช้ยารักษาโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์	33
19	แสดงค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์ แบ่งตามรูปแบบการได้รับยาต้านรูมาติซั่มที่ปรับเปลี่ยนการดำเนินโรค	34
20	แสดงค่าและเปอร์เซ็นต์ไทล์ และเปรียบเทียบค่า มัชยฐานของสภาวะปริทันต์ ตามรูปแบบการได้รับยาต้านรูมาติซั่มที่ปรับเปลี่ยนการดำเนินโรค	34
21	แสดงค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์ แบ่งตามระดับการศึกษา และ รายได้ที่แตกต่างกัน	35
22	แสดงค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ และเปรียบเทียบค่า มัชยฐานของสภาวะปริทันต์ ตามระดับการศึกษา และ รายได้ที่แตกต่างกัน	36
23	แสดงค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์ แบ่งตามระดับ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ การรับบริการสอนอนามัยช่องปาก และการรับบริการชูดหินน้ำลายที่แตกต่างกัน	37
24	แสดงค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ และเปรียบเทียบค่า มัชยฐานของสภาวะปริทันต์ ตามระดับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ การรับบริการสอนอนามัยช่องปาก และการรับบริการชูดหินน้ำลายที่แตกต่างกัน	38
25	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความรุนแรงโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิก ค่าคะแนนความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตร ค่าคะแนนความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรเฉพาะมือ และ ค่าอัตราการไหลน้ำลาย กับค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์	39
26	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ค่าเฉลี่ยร้อยละผิวข้อกัดกร่อน ค่าเฉลี่ยร้อยละช่องข้อแคบ และ ค่าเฉลี่ยร้อยละผิวข้อกัดกร่อน รวมช่องข้อแคบ กับค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์	40
27	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอายุกับค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์	41
28	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยดัชนีคราบจุลินทรีย์กับค่าเฉลี่ย ดัชนีเหงือกอักเสบ ค่าเฉลี่ยร่องลึกปริทันต์ และ ค่าเฉลี่ยระดับการสูญเสียการยึดเกาะของอวัยวะปริทันต์	41

สารบัญภาพ

รูป		หน้า
1	แสดงกรอบความคิดงานวิจัย	4
2	แสดงแผนภาพแสดงความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ระหว่างโรคข้ออักเสบ รูมาตอยด์กับโรคปริทันต์อักเสบ	12

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

อักษรย่อและสัญลักษณ์

CAL	clinical attachment level
CEJ	cemento enamel junction
CPITN	community periodontal index of treatment need
DAS	disease activity score
ESR	erythrocyte sedimentation rate
FGM	free gingival margin
GI	gingival index
PD	probing depth
PI	plaque index
RA	rheumatoid arthritis
Re	gingival recession
%	percentage

< less than

> more than

= equal